Wenters Plus

50-plusvereniging voor Winterswijk en omstreken

18e jaargang • Juni 2026

Wenters Plus

50-plusvereniging voor Winterswijk en omstreken
opgericht 5 januari 2009

Colofon

Voorzitter: Hans Jager - Tel. 06 - 55 132 581
voorzitter@wentersplus.com

Secretaris: Arjan Ligtenbarg
Tel. 06 - 5148 6228
secretariaat@wentersplus.com

Penningmeester: Gerda Hoekstra
Tel. 0543 - 840 144
penningmeester@wentersplus.com
ledenbeheer@wentersplus.com

Algemeen bestuurslid: Jan Wibiér
Tel. 06 - 50 983 575 - *j.wibier7@upcmail.nl*

Algemeen bestuurslid: Wilma Kuypers
Tel. 06 - 4045 2121
kuypers_wilma@hotmail.com

Vormgeving en realisatie:
Arjan Ligtenbarg
Tel. 06 - 5148 6228 - *a.ligtenbarg@chello.nl*

Inhoud

- Uit de bestuurskamer 3
- Fahrende Musikanten - Dansmiddag met volle zaal 5
- Sociaal Team De Post 7
- Oriolus 9
- Programma Juni 2026 11
- Historisch: kantoren 13
- Seniorennieuws / wetenswaardigheden allerlei . 15
- Puzzel 17
- Rijkswegen in de Nederlanden - deel 11 . . 19-21
- Mutaties april / mei 2026 23

Bank: Rabobank NL 05 RABO 0148 8025 24
Seniorenvereniging Wenters Plus
p/a Sleeswijkstraat 101 - 7103 GM Winterswijk

© *Gehele of gedeeltelijke overname van artikelen of foto's is niet toegestaan zonder toestemming van de redactie.*

Kopij voor het nummer van JULI-AUGUSTUS 2026 dient bij de redactie ingeleverd te zijn vòòr 3 juni a.s.

Omslagfoto: © Bernard Rave

Ereleden: Hemmie Sonderen sinds 16-02-2019
Bernard Rave sinds 28-09-2021

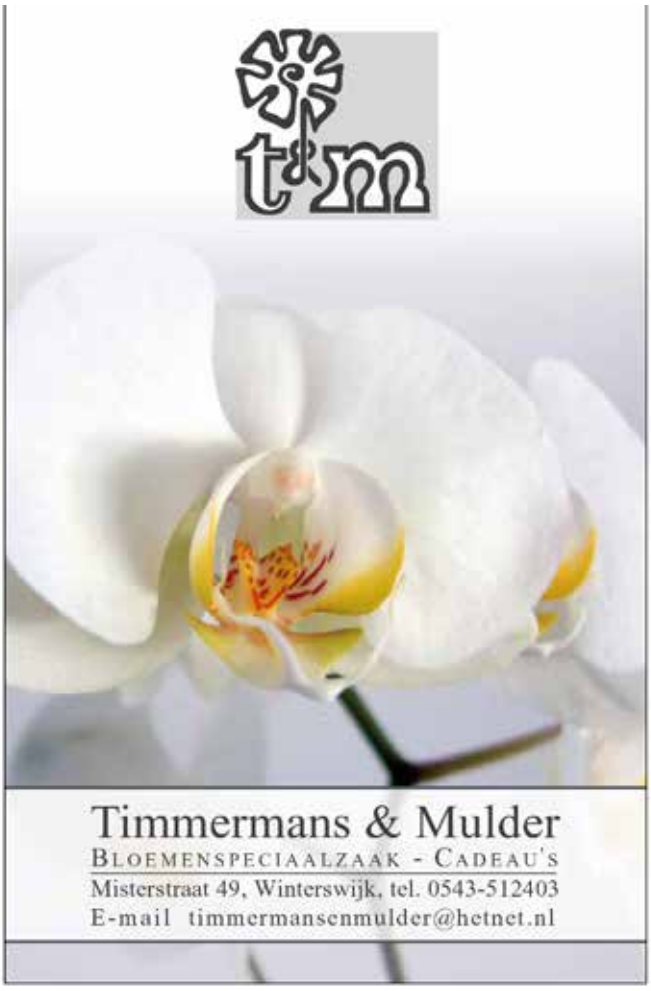

Vanuit de bestuurskamer

Afgelopen periode is er weer het een en ander tot ieders tevredenheid georganiseerd. Muziek, Bingo e.d. werden weer goed bezocht.
Voor de evenementen is de maand mei de laatste maand voor wat betreft de activiteiten.
De komende maanden zijn we wel op de dinsdagmiddagen aanwezig voor een gezellig samenzijn, sociaal babbeltje, een spelletje doen met een drankje of iets dergelijks. Maak hier ook gebruik van.
Op de leestafel hebben we een ideeënbus geplaatst. Verder in dit blad kun je er meer over lezen. Tips, verbeteringen e.d. kun je hierin kwijt, ook eventueel een artikel, copy voor ons clubblad is welkom.
Op een inloopmiddag en wel op dinsdag 16 juni zal de GUV een lezing houden. Laat dit niet voorbij gaan en kom. Ze hebben inmiddels een nieuw onderkomen op de kerkhoflaan, vlakbij de begraafplaats.

Misschien houden we in de vakantiemaanden meer lezingen, want we krijgen nogal wat aanvragen, met onderwerpen zoals het Zwillbrock, dialect, enz.

De dansmiddag in april is zeer matig bezocht, zodat we besloten hebben dat de dansmiddag in mei niet is doorgegaan. Op de tweede zondag in september gaan we het weer proberen en zullen daarna bekijken of we hiermee door moeten gaan.

Alle informatie de komende maanden worden ook vermeld op onze website: *www.wentersplus.com*

Tot ziens in de Whemerhof,

Hans Jager

Nieuw: Ideeënbus voor Wenters Plus

Ons bestuurslid Jan Wibiér heeft een ideeënbus gebouwd. Het 'idee' is, dat onze leden vaak wel goede ideeën en voorstellen hebben, maar deze niet rechtstreeks aan een bestuurslid durven mee te delen, of dat ze daarbij lieverniet hun naam bekend willen maken. Daarvoor is deze bus bedoeld: hij zit op slot en iedereen kan anoniem een idee deponeren. Het bestuur neemt dit idee dan in behandeling.

Lukt sporten niet meer?
Bij ons op de bewegingsbanken wel.

Studio Schakelaar
Fit door onbelast bewegen!

Bewegingsbanken Winterswijk

• Fitter, vitaler en soepeler • Minder knie- en rugklachten
• Minder last van artrose en reuma

KOM LANGS VOOR EEN GRATIS PROEFLES
EN ERVAAR HET ZELF!

Centrum Winterswijk; Ruime parkeergelegenheid aanwezig.

Goudvinkenstraat 4D, 7101 GK Winterswijk, Tel. 06-4068 3183
info@studioschakelaar.com www.studioschakelaar.com

The Quilt Cottage

Tamara Overkamp

Weurden 31 - 7101 NH Winterswijk
Tel. 06 - 13470858
info@thequiltcottage.nl - www.thequiltcottage.nl

Hobbyhuis Heinen

Alles al 60 jaar onder één dak, wat is dat een gemak

- hout - parket
- tuinschermen
- verf
- Talens olie- en acrylverf - doeken
- elektro - gereedschap
- kasten- schuifdeuren
- ijzerwaren
- wij maken keukenmeubelen op maat

60

Ratumsestraat 49 - 53 Winterswijk
telefoon 0543-513597

Fahrende Musikanten

Duo Vrijaf verzorgde de muziek op prima bezochte dansmiddag

Tanze mit mir in den Morgen - Fahrende Musikanten - Marmor, Stein und Eisen bricht - Anita - Ein Festival der Liebe - Ich komm' bald wieder - Rock around the Clock - en veel meer. De vloer op en dansen maar!

Dinsdag 28 april was in feite een 'gewone' middag van Wenters Plus, waarbij er meestal muziek of spelen zijn. Deze keer was Duo Vrijaf aan de beurt, met hun uitgebreide repertoire aan Nederlands- en Engelstalige gouwe ouwe nummers; en flink wat Duitse Schlagers uit de jaren '50, '60 en '70.

Het was druk: circa 100 bezoekers, en de dansvloer was vrijgemaakt, hoewel de dinsdag normaliter geen 'dansmiddag' is. Maakte niet uit: op prima dansbare muziek gingen vele bezoekers de dansvloer op.
Feest dus op een doordeweekse dag. Dat kan allemaal hier! Voor herhaling vatbaar, ook doordeweeks.

Hans spreekt de zaal toe na afloop van de middag en bedankt Duo Vrijaf.

Komt ook bij u aan huis

Kapsalon adres: Kobstederstraat 55 - 7103 ZR Winterswijk - Tel. 06 - 5085 3171

VARSSEVELDSEWEG 36 • 7131 BJ LICHTENVOORDE • 0544-371406
BEATRIXPARK 24 • 7101 BN WINTERSWIJK
WWW.GELRIA.COM

OPENINGSTIJDEN:

Maandag / Woensdag / Vrijdag
van 09.00 - 17.00 uur

Sociaal Team van de Post

Nieuw in Winterswijk: Leefstijlloket helpt inwoners op weg naar een gezonder leven

Wil je gezonder leven, maar weet je niet waar je moet beginnen? Vanaf dinsdag 28 april kunnen inwoners van Winterswijk terecht bij het nieuwe Leefstijlloket. Dit is een centraal punt voor vragen over een gezonde leefstijl.

Eén centraal punt voor gezondheid en leefstijl

Het Leefstijlloket helpt inwoners om overzicht te krijgen in het aanbod in Winterswijk. Je kunt er terecht voor advies, ondersteuning en een passende doorverwijzing. Het loket is gratis en je hebt geen verwijzing nodig.

Voor wie is het Leefstijlloket?

Het Leefstijlloket is er voor alle inwoners van 18 jaar en ouder die gezonder willen leven of een eerste stap willen zetten. Bijvoorbeeld als je vragen hebt over:

- Gezond eten
- Meer beweging
- Stoppen met roken
- Minder alcohol drinken
- Beter ontspannen
- Andere leefstijlvragen

Twijfel je of jouw vraag past? Dan kun je gewoon contact opnemen of binnenlopen.

Hoe werkt het? Het Leefstijlloket is geen behandeltraject, maar een startpunt. Zo hoef je niet zelf uit te zoeken waar je moet beginnen. Je kunt zonder afspraak binnenlopen bij Sociaal Team de Post (gemeentekantoor Winterswijk) tijdens het inloopspreekuur op dinsdagochtend tussen 10 en 12 uur. Je kan ook een mail sturen naar *leefstijlloket@winterswijk.nl.*
In een gesprek bespreek je samen wat er speelt en wat jij wilt veranderen. Is er meer begeleiding nodig? Dan verwijst het loket je door naar een passende organisatie of professional in de buurt.

Historisch: School N (Keizers) aan de Freule van Dorthstraat, 1913. Links staat de woning voor het schoolhoofd. Midden op het dak staat de schoolbel. Archief Oud-Winterswijk

GUV Crematorium Aalten

Alle tijd en aandacht voor u

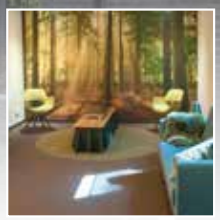

Waar nog écht tijd en ruimte is voor afscheid, sfeervol midden in de natuur.

Kleinschalig en gemoedelijk - én de modernste apparatuur - audio en video - livestream

Iedereen kan gebruik maken van ons crematorium. Bel rechtstreeks GUV!

T 0543 - 491270 (24/7) **www.guv.nl**

GUV kan de uitvaart ook verzorgen als u elders verzekerd bent!

GUV
Persoonlijk, betrokken en dichtbij

Huifwagentochten met het wegtreintje

(met een lift voor mindervaliden)

Wegtreintje Eelink

mail: *info@eelink.nl* – tel.: 0543 564394 of 06 10302794

Voor tochten, excursies, familiedag, arrangementen, etc.

Oriolus

Centrum voor leven met en na kanker

Lezing 2 juli – Evelien van der Werff

Meerdere keren per jaar organiseren Netwerk Palliatieve Zorg Achterhoek, Bibliotheek Oost-Achterhoek, Bibliotheek Poort van Gelre en Oriolus lezingen rondom het thema 'rouw'. Op donderdagavond 2 juli komt Evelien van der Werff vertellen over haar nieuwe boek 'Anders, als ik dezelfde blijf ga ik dood'.

Evelien: "Als je me op mijn 39e had gezegd dat ik in mijn 51e jaar voor de tweede keer borstkanker zou krijgen, en ik mijn borsten, haar en geheugen kwijt zou raken, dan had ik gezegd 'geef mij maar een euthanasiepil en een paar flessen wijn, want dat kan ik niet aan.'
Tot mijn verbazing werkte ik me heel goed door die kankers en ik ontdekte hoe dat kwam. Wat een geluk dat ik dit al had ervaren toen de derde, uitgezaaide-en-niet-meer-te-genezen kanker om de hoek kwam zeilen.
Ik neem je mee vanaf het moment dat ik voor het eerst de gevreesde woorden 'ik heb slecht nieuws, u heeft kanker' hoorde, via het moment dat ik mijn blauwe uniform in de Goodbye Kliko op Schiphol kieperde, naar wat kanker me uiteindelijk bracht. Ik deel en laat zien wat ik onderweg leerde en waar ik nu sta."

Het bijzondere verhaal van Evelien is een echte aanrader! Laat je inspireren en kom Evelien zelf zien en horen spreken in de bibliotheek van Aalten op donderdag 2 juli.
Vanaf 19 uur staat de koffie / thee klaar, om 19.30 uur start de lezing. Toegang is kosteloos. Aanmelden kan via de agenda op de website *www.achterhoeksepoort.nl*.

Winterswijk Wooldstraat ca. 1920

Vaste activiteiten

Overzicht

Dag	Tijd	Activiteit	Organisatie
Maandag	10.30 - 11.15	Samen in beweging	Winterswijk Actief
	14.00 - 16.30	Soosmiddag (kaart- en spelmiddag)	Winterswijkse Belangen-organisatie Senioren (WBS)
Dinsdag	10.00 - 12.00	Informatiepunt IDO	Bibliotheek
	14.00 - 16.30	Wekelijks ander programma	Wenters Plus
Woensdag	14.00 - 16.30	Soosmiddag (kaart- en spelmiddag)	WBS
Donderdag	14.00 - 16.00	Schilderclub	Henk Wissink
	19.00 - 21.30	Kaartavond	'De Boer is troef'
Vrïdag	10.00 - 12.00	Handwerken	SOSW
	15.00 - 17.00	Dammen	WDW
Zondag	11.00 - 16.00	Alleengaanden	STOA
	14.00 - 17.00	Vanaf sept: 2e zondag van de maand:	Dansmiddagen

Toelichting: IDO: Informatiepunt Digitale Overheid
Kaartavonden: 'De Boer is troef' - 1 x per twee weken (besloten club)
Dammen: elke 3° vrijdagmiddag van de maand
Alleengaanden: elke laatste zondag van de maand
Wenters Plus: voor programma zie blad Wenters Plus (ligt op de leestafel bij de WhemerHof)

Wilt u weten in welke week de activiteiten zijn die één keer in de twee weken zijn gepland, dan kunt dit vragen aan de dienstdoende vrijwilligers.

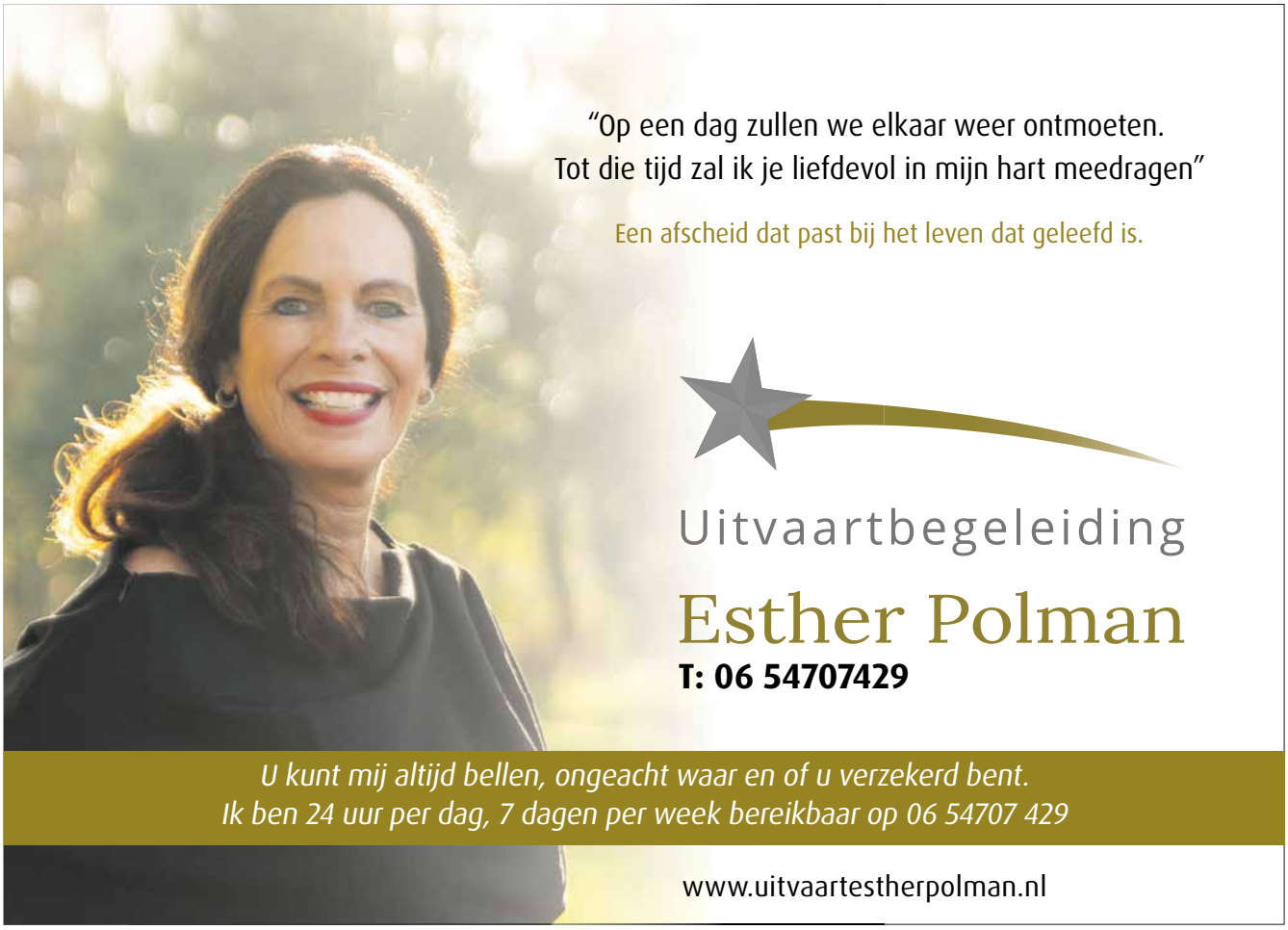

Programma Wenters Plus

JUNI 2026

2 Bingo

9 Inloop- / spelmiddag

16 Korte lezing door GUV uitvaartzorg

Tevens inloop- / spelmiddag

23 Inloop- / spelmiddag

30 Inloop- / spelmiddag

Op de donderdagmiddag in de oneven weken is de Bridge Club van 13.30 tot 17.00 uur te vinden in de recreatiezaal van het Sleeswijk Complex.
De contributie is € 6,00 per maand.

De ontspanningsmiddagen worden gehouden aan de Ratumsestraat 20 te Winterswijk. De zaal is open om 14.00 uur, de aanvang is 14.30 uur en de eindtijd is 16.30 uur. Al onze informatie is te vinden op onze website: *www.wentersplus.com*

Wilt u toch even wat meer informatie?
Dan kunt u contact opnemen met:
- Wilma Kuypers, 06 - 4045 2121, *kuypers_wilma@hotmail.com*

De perfecte plek voor een goede kop koffie, lunch of lekker tussendoortje op ons ruime terras of in onze gezellige woonkamer.

Gezellig boerderijterras in bosrijke omgeving. Gelegen aan vele fiets- en wandelroutes. (tussen knooppunt 31 en 39).

Veenweg 2, 7107 BB Winterswijk Kotten
tel.: 0543-564298 www.veenemaat.nl

GUV Uitvaartzorg

Persoonlijk, betrokken en dichtbij

- Één vertrouwd aanspreekpunt
- Alle tijd en oprechte aandacht voor u
- De beste zorg tegen de laagste tarieven
- Dag en nacht écht bereikbaar voor u

Bel daarom áltijd eerst GUV!

Onze Winterswijkse uitvaartbegeleiders:

Wij maken graag vrijblijvend een afspraak met u.
Ook als men elders verzekerd is, kunnen wij de uitvaart begeleiden!

T 0543 - 491270 (24/7) **www.guv.nl**
Ook voor uw uitvaartverzekering!

GUV
Persoonlijk, betrokken en dichtbij

Historisch:
Kantoren

Deze keer enkele foto's van Weverij H. Willink & Co. aan de Groenloseweg. In 1960 fuseerde dit bedrijf met de fa. Blijdenstein te Enschede tot Blijdenstein-Willink.

Foto's: Foto Ribbink, archief familie Willink

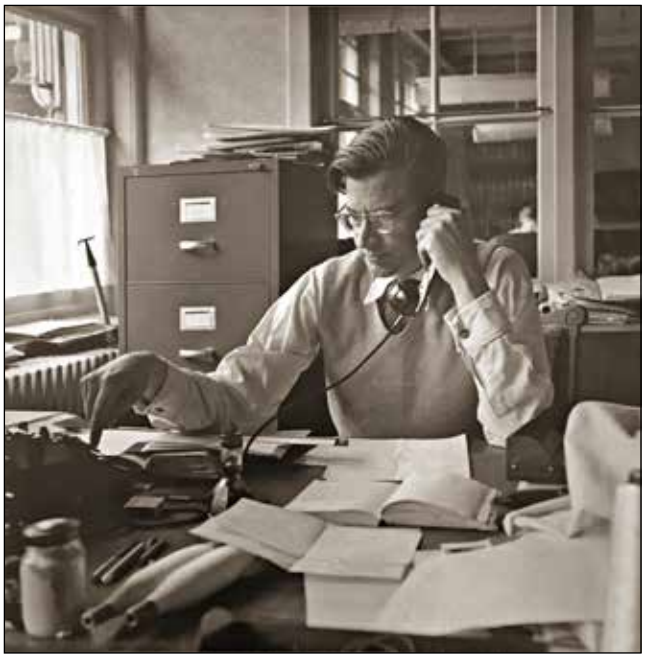

Rechts: Dit lijkt wel op een redactiekantoor van een dagblad, maar hier zien we directeur Niek Willink: de orders stromen binnen!

'Die partij moeten we morgen klaar hebben!' Kantoorwerk in 1955.

Het moderne, ruime en strakke kantoor aan de Groenloseweg. Rechts vooraan staat een mechanische typemachine. Iedere medewerker had een afzonderlijk bureau, met enige meters onderlinge afstand. Tussendoor een praatje maken ging moeilijk ...

www.scootmobielcentrumachterhoek.nl

SCOOTMOBIELCENTRUM ACHTERHOEK

- SCOOTMOBIELEN
- GEBRUIKTE SCOOTMOBIELEN
- ACCESSOIRES
- VERHUUR
- RIJLESSEN

Leren omgaan met een scootmobiel

Het is belangrijk om volledige controle te hebben over uw scootmobiel alvorens u de openbare weg op gaat. Om hierbij te helpen bieden wij rijlessen aan. Twijfelt u of het rijden op een scootmobiel iets voor u is? Wij raden aan om eerst een proefrit te maken voordat u na gaat denken over het type scootmobiel.

UITGEBREIDE COLLECTIE, ÓÓK IN ACCESSOIRES

Grote collectie manden

Veilig de hond mee nemen

FRANK MASSOP | KONINGSWEG 36B | 7102 DN WINTERSWIJK

Tel. 06-5353 4440 | E-mail: info@frankmassop.nl

KOM EEN PROEFRIT MAKEN AAN DE KONINGSWEG 36B

Openingstijden maandag en vrijdag 10.00-12.00 uur en 14.00-17.00 uur

Afspraak na openingstijden is mogelijk.

Angst voor de ouderen regeert

De AOW is volgens vele adviezen dringend toe aan vernieuwing. Maar geen politieke partij die het aandurft. Kom niet aan de ouderen, lijkt de gedachte en dat is niet voor niets, want wie aan de AOW komt, pleegt politieke zelfmoord.

Trots op mijn huisje van 37 m2

Een 74 jarige is hartstikke trots op haar huisje van 37m2 aan de Prinsengracht. Maar ik merkte dat ik me toch schaam als ik kennissen over de vloer heb die vaak in kasten van huizen wonen.

Fatbike onder de scootmobielen levensgevaarlijk

Ze worden de fatbikes onder de scootmobielen genoemd. Vierwielers die 45 kilometer per uur halen, geen rijbewijs of helmplicht vereisen. Er komen nieuwe regels, maar intussen worden ze overal verkocht.

Modern verzorgingstehuis geen oplossing

Het concept van het moderne verzorgingstehuis zoals door de staatssecretaris omschreven, is financieel slechts beperkt toegankelijk, praktisch moeilijk realiseerbaar en geeft risico op vertraging, zeggen de veldpartijen in de ouderenzorg.

Vierdaagse ook 70-plus goed trainbaa

Uit de Vierdaagse-onderzoeken van Radboud UMC blijkt dat ook 70-plussers nog goed trainbaar zijn, zowel op conditie als spierkracht. Een vrouw die als 86-jarige voor de eerste keer meedeed is gemiddeld 94 jaar en de oudste deelneemster.

Oud? Dat maak ik zelf wel uit

We worden ouder, Nou èn? Soms denk ik: wat maken we toch een punt van dat ouder worden. Ik ben nu 67, maar ik kan en wil nog van alles. We worden ouder en hoe je afscheid neemt na 28 jaar werken aan vitaliteit, preventie en participatie.

Samenwerken voor nieuwe woonvormen

Gemeenten en corporaties vinden plannen voor knarrenhofjes vaak lastig, zegt een zorgbestuurder. Er zijn allerlei regels die tegenwerken. Zorgorganisaties, gemeenten en woningcorporaties moeten hierin samenwerken en de overheid kan dit stimuleren.

Miljoenen mensen fors hoger pensioen

De overstap naar het nieuwe pensioenstelsel pakt volgens het pensioenfonds voor de zorg erg gunstig uit. De deelnemers kunnen volgend jaar een stijging van 7 tot 10 procent tegemoet zien. Ook de vooruitzichten voor gepensioneerden in klein metaal en bouw zijn rooskleurig

Gehandicapten parkeerkaart moet overal gelijk

Het parkeerbeleid voor mensen met een gehandicapten Parkeer kaart (GPK) moet in de heleprovincie hetzelfde worden. Dat vindt een groep gepensioneerde politie mensen, die zelf zo'n gehandicapten parkeerkaart hebben.

Ouderen zijn geen sexy thema voor (politieke) partijen)

Dat snap ik. Er valt geen aantrekkelijkheidspotje te maken met een bejaarde die zit te wachten tot de zuster tijd heeft om hem te ontdoen vanzijn papieren slab waar de resten appelmoes op zitten gekleefd.

Kleiner gaan wonen financieel zeer nadelig

Ouderen zouden kleiner gaan wonen als de belasting ander in elkaar zit.Als je een groot huis verkoopt en een kleiner huis terugkoopt of huurt, hou je geld van de verkoop over. Daarover moet je belasting betalen, over dat grote huis niet.Veel ouderen willen geld uit hun woning halen door liefst goedkoop te huren

Energiearmoede toegenomen

Vooral door het wegvallen van financiële steunmaatregelen is de energiearmoede toegenomen. Huishoudens met energiearmoede zijn vaak alleenstaand en leven veelal van een pensioen of uitkering.

Bouw seniorenwoningen ingestort

De afgesproken bouw van seniorenwoningen, met nadruk op betaalbare woningen, komt totaal niet van de grond. De meeste ouderen zitten er financieel goed bij en komen voor zulke betaalbare woningen niet eens in aanmerking. Laat staan dat ze geïnteresseerd zijn.Mijn oma van 90 wil dat haar bekenden over de vloer kunnen komen en dat ze trots kan zeggen: Hier woon ik.

Rijbewijskeuring niet baseren op alleen leeftijd

We moeten toe naar een systeem dat kijkt naar rijgeschiktheid op basis van medische indicatie of daadwerkelijk gedrag, iet van kalenderleeftijd. Meer gepersonaliseerde aanpak.

Voor al uw catering

van bedrijfslunch & luxe hapjes
tot een compleet buffet

Lunch Restaurant
Bon Appetit

Ook voor uw catering aan huis

van bedrijfslunch tot compleet buffet

Centrum Winterswijk (Misterstraat 50) – Tel. 0543-520 957
info@bonappetitwinterswijk.nl – www.bonappetitwinterswijk.nl

BioCosMedisch Centre
Snez

Huidverzorging
Medisch Pedicure
Podotherapie

Misterstraat 65 Winterswijk 0543-521987 www.bcminez.eu

Puzzel

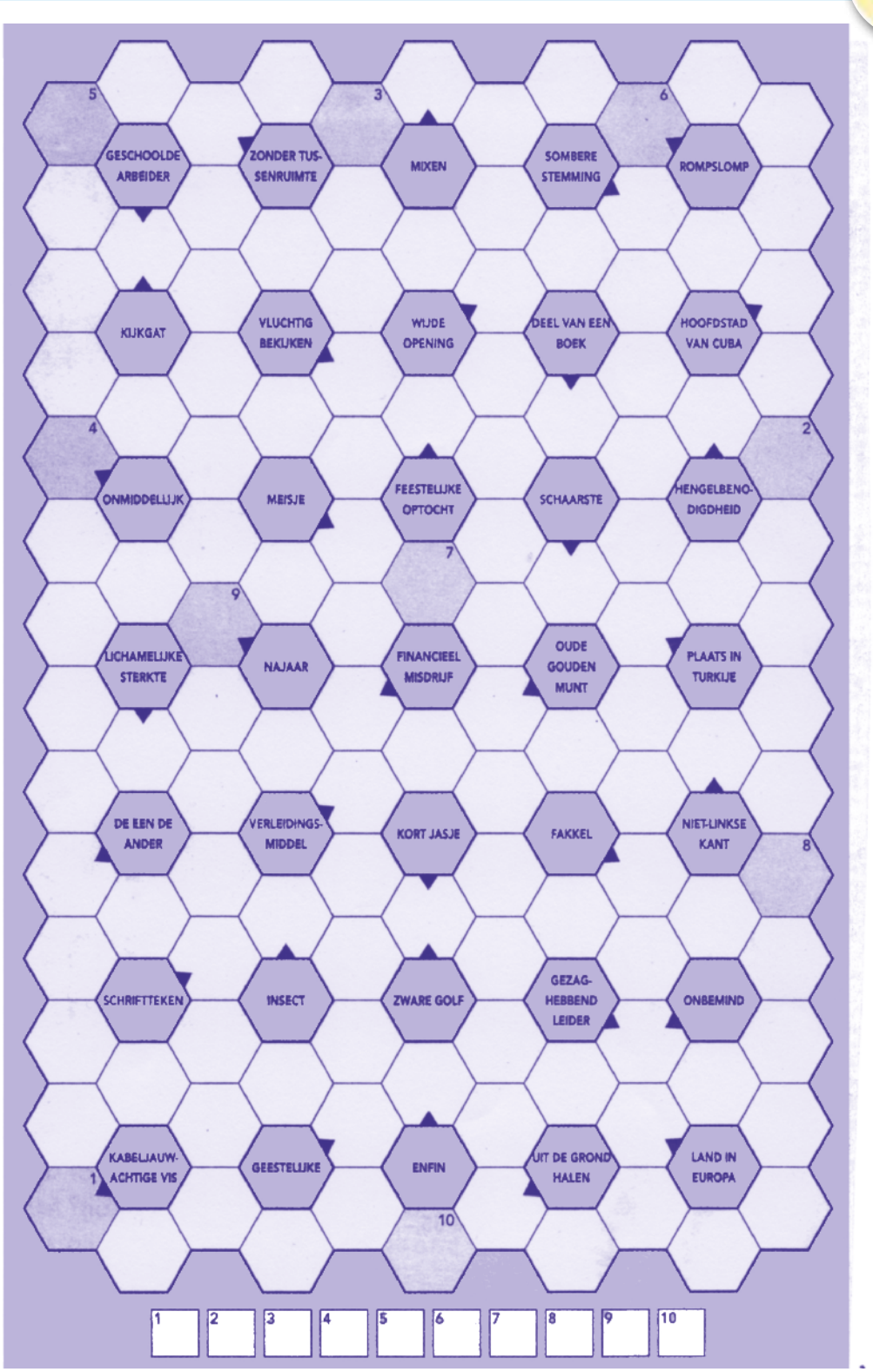

Margrietpuzzel

Vul de woorden kloksgewijs in, volgens de omschrijvingen. Begin bij het pijltje.
Klaar? Zet dan de letters uit de gekleurde, genummerde vakjes in de oplosbalk.
Daar ontstaat de oplossing.

Stuur de oplossing voor 3 juli naar
Wilma Kuypers: *kuypers_wilma@hotmail.com*.

De oplossing van de puzzel in het nummer van april: **STRATENCIRCUIT**
Gewonnen door:
Mevr. N. Oonk - Jan Luykenstraat 4

Geniet

van de veelzijdigheid van
Bakkerij ter Weme

Ook voor de zakelijke lunch!

**Bij bakkerij ter Weme kunt u
dagelijks vers uw lunch bestellen.
Op onze website kunt u online uw belegde broodjes
bestellen. Voor 17.00 uur gebeld, volgende dag bezorgd.
Wij gebruiken alleen verse ingrediënten
van topkwaliteit en dat proeft u!**

BAKKERIJ
TER WEME

IJsselstraat 3 - 7103 EG Winterswijk T. 0543 - 569777
E. info@terweme.nl www.terweme.nl

Rijkswegen in de Nederlanden

Investeren ondanks de armoede

Deel 11 - Arjan Ligtenbarg

Belastingheffing op schoorstenen, ramen en deuren

Bron: Wikipedia

Al in de 17e eeuw kende men in veel landen de ***schoorsteenbelasting*** en de ***raambelasting:*** de huiseigenaren betaalden jaarlijks een bedrag per schoorsteen en voor het aantal en de grootte van de ramen. De belastingen waren gebaseerd op welstand: men betaalde voor deuren en vensters, huurwaarde, haardsteden, meubilair, dienstboden en paarden.

Dergelijke belastingen maakten een gewrongen en vergezochte indruk: ze duiden op een staat en een overheid die structureel geen geld heeft.

De belasting op deuren en vensters gold ook in België (1798) en de noordelijke Nederlanden (1812), die toen door Frankrijk waren geannexeerd. Ook na de Franse tijd, in het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden, bleef de venster- en deurbelasting bleef behouden.

De armoede in 19e-eeuws Nederland was wijdverbreid, gevoed door lage lonen, kinderarbeid en slechte omstandigheden door industrialisatie. De landelijke overheid reageerde hier wel op, zij het met zo weinig kosten voor de staat zelf: er was immers nooit geld.

- De ***Maatschappij van Weldadigheid*** (1818): een privaat initiatief om gezinnen uit de steden te helpen door ze te huisvesten in landbouwkolonies (de Koloniën van Weldadigheid), een vroege vorm van sociale hulp.
- Daarnaast bestonden andere particuliere organisaties om de armoede te lijf te gaan: De ***Leidsche Maatschappij van Weldadigheid***, de ***Maatschappij van Welstand*** en de ***Vaderlandsche Maatschappij***.
- ***Werkhuizen***: Staatsinstellingen waar bedelaars, wezen en landlopers werden ondergebracht en gedwongen tot werk, soms met een hard, gevangenisachtig karakter.

Hard werken en bijna niets verdienen: het lot van veel boerenfamilies begin 19e eeuw. © Riek van der Lichte

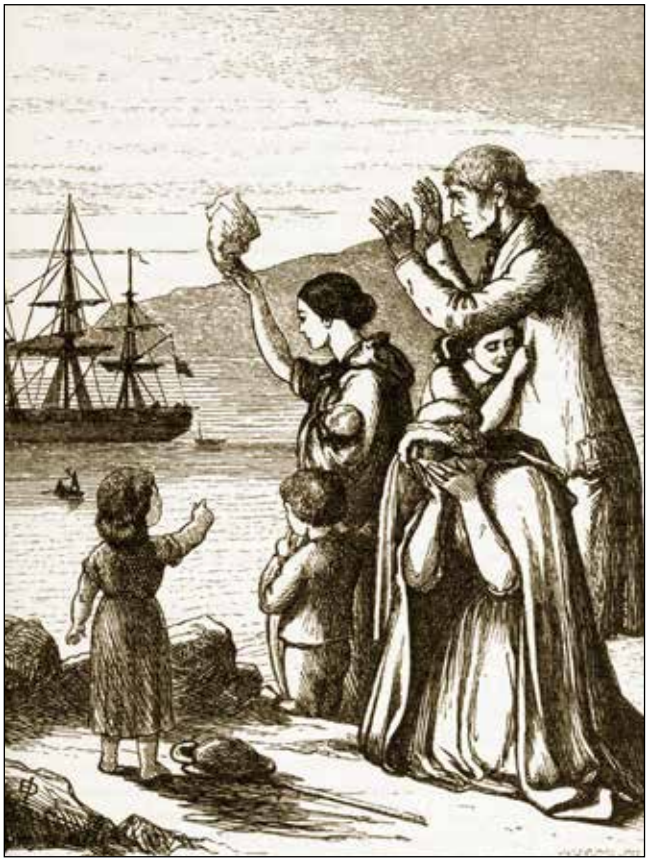

Afscheid van familieleden die naar de USA emigreren. Henry Doyle, 1868 - Wikipedia

In de jaren 1840-1860 ontstond ook een golf van emigratie, vooral onder boeren in het oosten van Nederland: men zocht een beter leven in de USA. De hoge belastingdruk, de onmogelijkheid om uit te breiden, een serie mislukte aardappeloogsten en de wens een nieuwe godsdienst op te zetten, leidden ertoe dat men het land verliet.

De komst van fabrieken had moeten leiden tot meer algemene welvaart, maar veroorzaakte grote sociale problemen.

- Lage lonen en gezinsarbeid: De lonen waren zo laag dat het hele gezin, inclusief vrouwen en kinderen, moest werken in fabrieken, wat vaak gevaarlijk en eentonig was.
- Kinderarbeid: rond 1860 werkten een half miljoen kinderen in fabrieken, met lage lonen en risico op ernstige verwondingen, zoals blijkt uit getuigenissen over machines die ledematen afschraapten.
- Industrialisatie: de snelle groei van industrieën in de steden verergerde de armoede en huisvestingsproblemen.
- Omvang: rond 1850 leefde naar schatting 21% van de bevolking (650.000 mensen) in extreme armoede.

de storm
THEATER VOOR
DE ACHTERHOEK
THEATER
SEIZOEN
26 | 27
Ontdek alle voorstellingen
Bestel via www.theaterdestorm.nl of
via onze theaterkassa (di, do & vr 10:00 tot 12:00 uur)

De aanleg van een weg, een breed zandlichaam met daarop een laag van keien. Hier komt later de bestrating bovenop. Archief hunebednieuwscafé.nl

Daarom kwamen er maatregelen om de arbeiders een beter leven te geven:

- Het ***Kinderwetje van Van Houten*** (1874): een mijlpaal die kinderarbeid in fabrieken voor kinderen onder de 12 jaar verbood, als reactie op de sociale misstanden. Overigens was er geen handhaving op deze wet: zolang nog geen leerplicht was ingevoerd, bleven kinderen in de fabrieken werken.
- Eind 19e / begin 20e eeuw: De regering erkende dat de overheid moest ingrijpen. Dit leidde tot de invoering van wetten: de Woningwet, Gezondheidswet, Leerplichtwet, en Ongevallenwet. Ook volkshuisvesting werd een overheidstaak: alom verschenen woonwijken met goede, betaalbare huizen.

Een rijkswegennet voor de Nederlanden

In 1813 moest Keizer Napoléon Bonaparte aftreden en in 1815 (de slag bij Waterloo) was zijn tijdperk afgelopen. Eén ***Route Impériale*** werd nog ontworpen: Amsterdam - Deventer - Twente - Berlijn, maar de uitvoering vond naderhand plaats.

Koning Louis Bonaparte verdween al in 1810. De ***Waterstaatsdienst*** bleef wel bestaan en ging in het nieuwe Koninkrijk voortaan ***Rijkswaterstaat*** heten; de organisatie die ook nu nog bestaat.

Het Franse plan voor de rijkswegen werd overgenomen en in 1814 door Koning Willem I als een nationaal netwerk van ***'groote wegen'*** gepresenteerd, naar zijn uitspraak: ***'Geen land ter wereld is rijk genoeg om zich de weelde van slechte wegen te kunnen veroorloven'***.

Ook de provincies moesten vooraf toestemming vragen voor elke ingreep die zij wilden doen aan hun wegennetten. Naar Frans voorbeeld zouden de wegen van de 1e klasse rijkswegen, die van de 2e klasse provinciale wegen worden.

Stratenmakers aan het werk, hier bij Staphorst aan de rijksweg van Zwolle naar Groningen. Archief Historische Kring Haaksbergen

Wordt vervolgd

Bike Totaal Winterswijk

Bij ons kun je terecht voor alles op het gebied van fietsen. Van elektrische fietsen tot Van Raam minder validen fietsen. Ook hebben wij een uitgebreid assortiment onderdelen & accessoires en fietshelmen. Voor het huren van een fiets, of e-bike kun je ook bij ons terecht!

Om je optimaal te laten genieten van jouw vrije tijd bieden wij ook een **GRATIS breng- en ophaalservice in heel Winterswijk!**

ALPINA BATAVUS CORTINA CUBE DUTCH ID GAZELLE KALKHOFF KOGA Loekie MERIDA QiO ROETZ vanraam

Europark 11 | 7102 AN Winterswijk | +31 543 513292 | **biketotaalwinterswijk.nl**

Mutatieformulier voor ledenadministratie

Inleveren bij: *ledenbeheer@wentersplus.com*

Betreft ❑ Nieuw lid ❑ Opzegging lidmaatschap ❑ Overlijden ❑ Wijziging

Naam en voorletters / M/V: _____

Adres: _____

Postcode en Woonplaats: _____

Geboortedatum: _____

Telefoonnummer: _____

E-mail: _____

Iban-banknummer: _____

Datum: _____ Handtekening: _____

Het lidmaatschap kost in 2026 € 27,50 per persoon per jaar

Bank: Rabobank NL 05 RABO 0148 8025 24 - Wentersplus, p/a Sleeswijkstraat 101, 7101GM Winterswijk

Internet: ***www.wentersplus.com*** **- Facebook:** ***www.facebook.com/ 50plusVerenigingWinterswijk***

Opzeggen van lidmaatschap:
voor 1 december van het lopende jaar.

Handig voor het doorgeven van mutaties: stop het formulier in het bakje op de leestafel in de Whemerhof.

Voor nieuwe leden:

Het lidmaatschap loopt per kalenderjaar. Mensen die per 1 juli lid worden, betalen € 13,75 contributie,
Alle leden die zich inschrijven moeten het eerste jaar zelf de contributie overmaken.
De volgende jaren gaat het met de automatische incasso

Mutaties april / mei 2026

Nieuw lid:	Mevr. A. Boots	Waliënsestraat 43 B	7103 WV	Winterswijk
Verhuisd:	Mevr. A. Zieverink	Pelkwijk app. 103	7101 WL.	Winterswijk

Uw woning verkopen?

Wij luisteren, denken mee en regelen het zorgvuldig van begin tot eind.

Met persoonlijke aandacht zorgen wij dat het goed voelt.

.

De beste plek voor jou

NVM

RGO makelaars

voel je thuis

Singelweg 2 Winterswijk, 7101 MH
T. 0543 531 880
info@rgomakelaars.nl - www.rgomakelaars.nl

Uw kunstgebit verdient een erkend specialist

- Kunstgebitten
- Klikgebitten
- Implantologie
- Reparaties
- Gratis advies

TANDPROTHETISCHE PRAKTIJK

KIND

Tuunterstraat 35 7101 EE Winterswijk Tel. 0543 519 901
www.tandprotheticuskind.nl

Eva | ondermode

Meddosestraat 25
Winterswijk
06 - 488 244 39
www.evaondermode.nl
facebook: evaondermode

Ondermode voor jong & oud, hem & haar

- Ook grotere cup- en omvangsmaten
- Verkooppunt Qup en Breiboezem
- Op afspraak óók bij u aan huis

Open: di-do 9.30 - 17.30 / vr 9.30 - 19.00
za 9.30 - 17.00